

Answer

02.11.2020

Matter: VN/13888/2020

Hallituksen esitysluonnos rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1 Luku Yleiset säännökset

Lausuntonaan esityksestä Suomen Ympäristöoikeustieteen Seura r.y. (SYS) toteaa seuraavan.

Esitys näyttää lähtevän siitä, ettei valtiolla ole velvollisuutta korvata rauhoitetun eläimen aiheuttamia vahinkoja. Vaikka tätä periaatetta ei olekaan esityksessä nimenomaisesti lausuttu, periaate ilmenee esityksestä varsin selvästi niistä tavoista, joilla korvauksen saantia on rajoitettu. Epäsuorasti se ilmenee myös esityksen sivulta 42, jossa todetaan, että luonnonvaraisten eläinten vahinkojen korvaaminen ei siis ole suoraan perustuslaista johdettava oikeus, vaan valittu keino, jolla julkinen valta voi tasapainottaa PL 15 §:n ja 20 §:n välisestä jännitteestä aiheutuvia haittoja ja näin tukea luonnonvaraisten eläinten suojeluun tähtäävää politiikkaa. Eduskunta päättää etuuden tasosta vuosittain valtion tulo ja menoarvion antamisen yhteydessä.

Korvauksen saannin rajoitustoimet ovat ainakin seuraavat:

- korvausta maksetaan vain valtion tulo- ja menoarvion rajoissa
- korvausta maksetaan vain elinkeinonharjoittajille
- korvattava vahinko koskee vain viljelys-, tuotantoeläin- ja rakennusvahinkoa
- korvausta koskeva näyttö on rajattu tiettyjen asiantuntijoiden todennettaviksi
- vahingonkärsijän saama vakuutuskorvaus poistaa valtion korvausvelvollisuuden
- pieniä eli alle 170 euron vahinkoja ei korvata.

Esityksessä tuodaankin varsin monessa kohdassa esiin, että rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamisella pyritään edistämään suojelun hyväksyttävyyttä.

Lähtökohtaisesti SYS hyväksyy sen periaatteen, ettei valtiolla ole velvollisuutta korvata rauhoitetun eläimen aiheuttamia omaisuusvahinkoja. Silloin omaisuusvahinkojen korvaamista voidaan rajoittaa esityksessä sanotulla tavalla. Henkilövahinkojen osalta asia saattaa olla toisin. Henkilövahinkojen osalta asiaa olisi erikseen tarkasteltava perustuslain 7 §:n ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artiklan nojalla, jota nyt ei ole ollut tarkoituskaan tehdä.

Selvyyden vuoksi SYS esittää, että säädettävän lain nimessä jo tuotaisiin esiin, että kysymys on vain omaisuusvahinkojen korvaamisesta. Lisäksi tämä rajausta olisi tuotava esiin myös lain 1 ja 2 §:ssä.

Siltä osin kuin esityksessä on kysymys rauhoitetun eläimen aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä, yhdistyksellä ei ole huomautettavaa.

2 luku Viranomaiset ja niiden tehtävät

-

3 luku Avustus vahinkojen ennaltaehkäisemiseen

-

4 luku Korvaukset aiheutuneista vahingoista

-

5 luku Maakotkan ja kalasääsken pesintään perustuvat tuet

-

6 luku Hakemisen ja myöntämiseen liittyvät menettelyt

-

7 luku Erinäiset säännökset

-

Belinskij Antti
Suomen Ympäristöoikeuden Seura

Utter Robert
Suomen Ympäristöoikeustieteen Seura r.y.